

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

2 Quoties & quam acerbe flagellatus sit Christus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

SECTIO II.

Quoties, & quam acerbè flagellatus sit Christus.

Quod Christus Dominus iussu Pilati sit flagellatus, expresse referunt Matthæus, Marcus & Ioan. An vero de eadem flagellatione loquantur, non constat, quia Marcus & Matthæus significant fuisse flagellatum, postquam sententia mortis fuit in eum prolata, sic enim aiunt. *Videns Pilatus, quia nihil proficeret, tradidit illis Iesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur:* at vero Ioannes capit. 19. aperte dicit eum fuisse flagellatum ante sententiam mortis in eum latam. Ex qua diuersitate oritur ratio dubitandi: an fuerit bis flagellatus (ut quidam volunt) semel ante sententiam, iterum verò post illam, vel si semel tantum, an ante sententiam, & Marcus & Matthæus loquuti fuerint per recapitulationem: an vero post sententiam, & Ioannes locutus fuerit per anticipationem. Et hinc oritur alia dubitatio, quæ fuerit ratio huius flagellationis. Hieronymus enim Matthæi 27. refert fuisse Romanis consuetudinem eos prius flagellandi, qui poena capitis dammandi forent, quod Christus ob hanc solam causam flagellatus est semel, & post sententiam latam flagellandus fuit. Lucas autem, quâuis flagellorum expresse mentionem non fecerit: tamen illis verbis, *Corripiam eum, & dimittam*, significauit (ut notauit Euthymius) & ita ex ea his verbis colligunt Cyril. Augustinus, Chrysostomus, Theophyl. Euthym. Ioan. 19. Luc. 23. Euthym. Cyril. August. Chrysost. Theophyl. Euthym. Ioan. 19.

Dico primo, Christum Dominum fuisse flagellatum, antequam sententia mortis in eum esset lata, & non amplius. Prior pars est certa, nam expresse id asserit Ioannes, neque habet locum anticipatio, quia ipse satis explicat ordinem rerum, cum ait post flagellationem contendisse Pilatum cum Iudæis, an esset morte dignus, necne, ac tandem timore humano adductum, sedisse pro tribunali, mortisque sententiam protulisse. Posterior pars est ita recepta, ut contraria, vel propter solam nouitatem nullo fere fundamento nixam, prorsus reiicienda sit. Nullus enim antiquorum Patrum hoc excogitauit, & Euangelium Ioannis vix hoc admittit. Nam post sententiam mortis latam illis verbis. *Tunc ergo tradidit eum illis: ut crucifigeretur*, statim sequitur. *Susciperunt autem Iesum, & eduxerunt eum.* & cetera. Denique verba Matthæi & Marci, nullo modo indicant aliam flagellationem, quæ post latam sententiam subsequenda sit, sic enim habent. *Tunc dimisit eis Barabam: Iesum autem flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur.* Quibus verbis non dicunt flagellasse Iesum, ut crucifigeretur: sed Iesum iam flagellatum tradidisse, ut crucifigeretur, quod verum erit, etiam si multo antea Christus esset flagellatus. Deinde (si attente considerentur omnes circumstantiæ) facile intelligitur omnes hos Euangelistas de eadem flagellatione esse loquutos. Nam Ioannes ante sententiam narrat

Artic. II.

Christum fuisse flagellatum, spinis coronatum, & à militibus illusum, quæ omnia Matt. & Marcus post sententiam reulerunt, necesse est ergo dicamus omnia hæc per recapitulationem fuisse ab eis narrata, nisi velimus fingere ea omnia bis facta esse. Denique esto concedamus fuisse Romanis morem flagris cædendi capite plestendos: tamen ea flagellatio potuit etiam ad hunc finem sufficere, ut dicemus.

Dico secundo, Pilatum flagellasse Christum, ut Iudæis satisfaceret. Christum verò flagellari voluisse, ut Patri satisfaceret. Ratio enim huius insignis ignominie, ac doloris inquiri potest vel ex parte Dei & Christi, vel ex parte Pilati, & Iudæorum. Et ex parte quidem Dei, & Christi eadem ratio est, huius passionis, quæ cæterarum, quam explicauit Isa. ca. 53. *Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum*, & infra. *Vulneratus est propter iniquitates nostras, disciplina pacis nostræ super eum.* & Psalmo 128. *supra dorsum meum fabricauerunt peccatores, prolongauerunt iniquitatem suam,* & ideo Psalmo 34. dicitur in persona Christi, *Congregata sunt super me flagella.* & ignorauit, id est, innocens fui, & causam illorum in me nesciui: sed aliorum culpas in me expiâdas suscepi. Propter quod Psal. 37. ait. *Et ego in flagella paratus sum,* & per Isaiam cap. 50. *Corpus meum dedi percutientibus,* & Psalmo 72. *Et castigatio mea in matutinis.* Christus enim matutino tempore flagris cæsus fuit. Ex quibus colligere licet aliam diuinam rationem huius flagellationis, scilicet, ut prophetiæ implerentur, quamquam ipsarum prophetiarum ratio sit, quæ prius est tacta. Quæ ita etiam explicari potest, Christum flagellatum esse, ut à nobis auerteret diuinam flagella. Item, ut nos doceret patienter sustinere, si contingat propter eum flagellari, iuxta illud Acto. 5. *Ibant Apostoli gaudentes, & c.* At verò ex parte Iudæorum non est, quod rationem reddamus: ipsi enim reuera nec postularunt, nec intenderunt flagellationem Christi, quamquam eis non displicuerit, dummodo non ea sola afficeretur poena. Pilatus ergo suo arbitratu illum flagellauit, ut Iudæis aliquid concederet: vsus autem est illa poena. Primo, quia extra poenam mortis, aut mutilationis nulla est in vsu grauior, maiorisve doloris. Secundo, quia nulla erat maioris ignominie, erat enim poena seruorum, ut colligitur ex lege in seruorum ff. de poenis. Et ex Actorum vigesimo secundo constat, non liquisse ciuē Romanū flagellari propter ignominiam. Quod etiam legitur apud Ciceronem orat. pro Caio Rabirio, & in septima actione in Verrem. Tercio, quoniam hæc poena non excluderat poenam mortis: sed illam fortasse anteedebat, voluit Pilatus hanc potius adhibere, quam aliam, ne Iudæos ad iram commoueret, si forte desperarent eum mortis poena esse puniendum, voluit ergo eos paulatim lenire, atque adducere, ut poenam mortis ei remitti consentirent.

Dico tertio, Christum valde grauiter fuisse flagellatum. Ita videntur sentire omnes viri Catholici, ac pij, qui de hoc mysterio scripserunt, & colligi potest ex prædicta ratione. Nam Pilatus eo animo Christum flagris cædi iussit, ut ea esset totius accusationis integra poena, Iudæique maiorem non exigerent: ergo verisimile est præcepisse, ut flagellatio esset acerbæ, & grauis: si enim esset moderata, non existimaretur satis ad placandos Iudæos. Secundo confirmari potest: nam Christus vbicumque prædicebat suam passionem primum, omnium commemorabat flagella Matth. 20. *Tradetur gentibus ad flagellandum, & c.* & in prophetiis de passione Christi, fit insignis mentio huius vapulationis, Psal. 72. *Fui flagellatus tota die.* Quod aliqui explicant dictum esse propter magnitudinem flagellationis, id est, tam crudeliter, ac si tota die essem flagellatus. Non est ergo verisimile, quod quidam dicunt tantum quadraginta plagas vna minus iuxta consuetudinem Iu-

Judæorum accepisse. Tertio hoc explicatur ex circumstantiis huius flagellationis, nam primo Christus, ut flagellaretur alligatus columna est, ut habet traditio. Nam hæc columna dicitur Romæ esse in templo sanctæ Prædix, & Hier. epist. 27. sic inquit, de locis Ierosolymitanis. Ostendebatur illic columna Ecclesiæ porticum sustinens infecta cruore Domini, ad quam victus dicitur, & flagellatus. Quibus verbis significat columnam illam esse maiorem ea quæ Romæ conspicitur, & ideo fortasse illa Romana tantum est pars eius columnæ, nisi loquatur Hiero. de inferiori porticu, quæ humiliori columna poterat sustineri. Beda libro de locis sanctis cap. 3. dicit in superiori planitie montis Sion ædificatam esse magnam Ecclesiam, in cuius medio erat columna marmorea, cui adherens Dominus flagellatus est. Secundo flagellatus fuit Christus à militibus. Quod enim Ioannes dicit. Apprehendit Pilatus Iesum & flagellauit, non est putandum Pilatum manu sua flagellasse Christum, ut existimauit Beda lib. 4. in Marc. cap. 44. Id enim incredibile est, non enim erat officium illud Prædis, cum vile & infimum sit, & præter omnium gentium consuetudinem. Neque verò fingi potest Pilatum aliqua ira percitum id fecisse. Nam potius fauebat Christo, & curabat eum eripere de manibus Iudæorum. Dicitur ergo flagellasse illum, quia tradidit eum militibus, ut flagellarent. Vnde cōiectare licet eos magna vi adhibita eum verberasse, quod ex alijs conuictis, quibus eum affecere, non obscure colligitur. Et præsertim quia præter iussum prædis videntur illum spinis coronasse. Quod significauit Ioannes, cum subdit, & milites plectentes coronam de spinis, &c. Et verisimile etiam est Iudæos, qui aderant, milites incitasse, & data etiam pecunia corrupisse, ut eum acrius verberarent. Tertio flagellum (ut Euthym. notat, cap. 67. in Matt.) erat è funiculis, aut loris contextum, & quidam dicunt habuisse in extrema parte ferream quædam puncta, quæ carnem lacerarent, alij verò affirmant etiam catenas fuisse loris admixtas. Quamuis alij dicant primo fuisse funibus crassioribus flagellatum: secundo additos esse ferreos scorpiones: tertio catenis, quarto virgis spineis casum, non quod quater sit flagellatus sed quod in eadem flagellatione hæc omnia instrumenta sint continenter intermixta. Sed hæc incerta sunt quamuis dicantur ex quadam traditione referri ab eis, qui terram sanctam incolunt.

Quarto de numero plagarum nihil inuenio antiquis Patribus scriptum, multi tamē pij scriptores præsertim ex recentioribus affirmant fuisse ultra quinque millia, quod aliquibus videtur incredibile. Quia nec Iudæi, nec Romani consueuerant ita flagellare, & quia tot verbera sufficerent ad necandum hominem; cum ergo Pilatus flagellaret Christum, ne illum necaret, non est verisimile permisisse eum tam acriter verberari. Et licet Ludolphus Carthus. in vita Christi 2. p. ca. 58. & Echius in sermone de passione Domini, & alij referant hoc fuisse reuelatum cuidam femina, tamen neq; huiusmodi reuelationes foeminarum cogunt nos, ut eas veras esse credamus, neque ibi dicitur plagas flagellorum, sed vulnera passionis eum numerum extelsisse, itaq; hæc res incerta est. Vnde licet verisimilius sit flagella multum excessisse quadragenarium numerum propter rationes adductas, & quia Christus non more Iudæorum, sed Romanorum flagellatus est: tamen quantus fuerit ille numerus, affirmare non possumus, quia neq; in Evangelio habetur, neque in Scriptura, neq; à sanctis Patribus traditus est.

SECTIO III.

Quæ & quanta passus fuerit Christus quando spinis fuit coronatus.

In hoc mysterio explicando ferè nihil est difficultatis, & ideo breuiter expediemus illud. Triâ enim

A possunt hoc loco desiderari: primo quæ, & qualis fuerit hæc corona. Secundo quibus circumstantiis hæc coronatio facta sit. Tertio quæ fuerit eius causa, & ratio.

Circa primum Euangelistæ nihil aliud dicunt, præterquam Christo Domino impostam fuisse à militibus spineam coronam. Vbi est apud Ioannem obseruandum, quod supra cepimus indicare: sic enim scribit, Apprehendit Pilatus Iesum, & flagellauit, & milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti eius. In qua diuersitate narrationis, videtur plane indicare Pilatum non iussisse militibus, ut imponerent hanc coronam Christo, neque aliis contumeliis eum afficeret, quæ ibi narrantur. Nam si Pilatus hoc iussisset, sicut dicitur flagellasse Christum, ita dici posset & spinis coronasse. Quia (sicut diximus) non per seipsum flagellauit: sed per milites, cum ergo Euangelista vnum tribuat Pilato, aliud vero militibus, videtur plane insinuare Pilatum non ita præcepisse vnum sicut aliud, ut obseruauit Chrysostomus homilia 83. in Ioannem, Augustinus vero tractatu 116. solum sub disunctione dicit Pilatū præcepisse hæc, vel permisisse: quo pacto etiam Leo Papa sermone 10. de passio. loquens de Pilato (inquit) Dominum Iesum diuersis contumelijs affici aut permisit, aut iussit. Qualis autem fuerit illa corona, & quales spinæ, ex quibus fuit contexta, communiter fertur fuisse ex iuncis marinis, qui habent oblongas, & acutas spinas duriores terrestribus, & ita indicant spinæ illæ, quæ in Ecclesia asseruantur. De numero vero spinarum nonnulli affirmant fuisse duas, & septuaginta, alij plures, alij verò pauciores: quo autem fundamento, vel traditione hoc nitantur, non inuenio, quia veteres Patres agentes de hoc mysterio, nihil dicunt: omnes tamen intelligunt illā coronam fuisse integram, ac circularem, quæ coronæ instar regis totum vndique caput Saluatoris ambiret.

Potest vero aliquis dubitare, cum hæc corona Christo sit ante latam sententiam mortis impostita; quando Pilatus adhuc curabat eum à morte liberare, quomodo permisit huiusmodi coronam illi imponi, quæ non poterat non inferre vulnera lethalia: Respondetur non esse hoc necessarium, quia non est intelligendum spinas illas craneum capitis perforasse, sed solam carnem, & pellem, quæ est in capite, & verisimile est spinas ita fuisse infixas, per superiorem capitis partem, ut per inferiorem sanguine conserperet prodirent, atque hac ratione fortiter in carne infixæ haberent. Vnde necesse erat vehementem sequi dolorem, præsertim quando venas simul & nervos traieissent.

Quod attinet ad secundum, multas & graues contumelias narrant Euangelistæ, quas Christus in hoc mysterio passus est ab integrâ cohorte. Et enim cum Iudæorum vox esset, Christum se fecisse Regem, voverunt milites, (ut Hierony. Athanasius, Cyrillus, Chrysostomus, & omnes notant) ei ut falso hæc Regi illudere. Primum ergo adduxerunt Iesum in prætorium, ut in loco publico maior esset iniuria, maiorque contumelia. Deinde extulerunt illum proprijs vestibus (ut inquit Matth.) ex quo aliqui colligunt omnibus vestibus fuisse priuatum, ita ut nudus manserit. Sed est animaduertendum duobus modis posse intelligi, hæc peracta fuisse: primum ut eodem loco, & vna quasi continenti actione Christus fuerit flagellatus, indutus purpura, coronatus, & illusus, & si hoc ita est, constat illum fuisse nudatum omnibus vestibus, ut flagellaretur, & cōsequenter veste purpurea indueretur, & illuderetur, quia iuxta hæc expositionem non fuit bis denudatus, sed semel tantum. Neq; videtur aliqd esse in Evangelio quod repugnat huic expositioni. Nam licet Matt. post illa verba: Tunc dimisit illis Barrabam, Iesum autem flagellatum tradidit eis, ut crucifigeretur, subdat. Tunc milites præ-

Spinea corona Christi.
Ioan. 19.

Chrysost.
August.

Leo Papa

Dabianus

Responsio

Hieronym.
Athanas.
Cyril.
Chrysost.

Matth. 27.

Matth. 27.

fidus